

kest van het destijds zeer bloeiende 'Zaturdagsch Concert'. Maar ook op de viool schijnt hij een meester geweest te zijn: toen hij tien jaar was trad hij met dit instrument onder grote bijval reeds in het openbaar op. Hoewel niet met name genoemd, heeft hij vast en zeker meegestreden op de soirées bij de familie Coenen, beschreven door Frans Coenen⁴). Diens grootvader, Louis Coenen, die te Rotterdam een beddenwinkel had, was tegelijk organist van de St. Laurentiuskerk in de Houttuin, stemde piano's, bouwde violen, gaf muzieklessen en speelde als liefhebber mee in het orkest van Eruditio Musica. Zijn muziekpartijtjes, waaraan zijn hele kinderrijke gezin meedeed, waren welhaast de meest bezochte en bekende van alle particuliere muziekkavonden in de stad. Diverse bekende namen komt men tegen in dit interessante boekje, dat zo goed de geest van die tijd weergeeft.

In 1817 komt Hutschenruyters naam voor in het kasboek van de Paradijkskerk: hij ontving f 50,—. Waarschijnlijk was hij zo nu en dan de plaatsvervanger van zijn vader Willem, getuige het volgende verhaal in de 'Schiedamsche Courant' bij het overlijden van Hutschenruyter. Een vriend vertelde over de zeventienjarige Hutschenruyter:

't Was op een Zondag in November 1813. De Corsicaan was bij Leipzig verslagen; de Franschen trokken af; Hogendorp toog aan den arbeid; een gloor van redding brak aan. Doch al stond de vreemde overheerscher op 't heengaan - hij was nog niet weg. Zijn achterhoede toefde nog in de stad, giftig van wrok over de nederlaag der keizerlijke adelaren. Nóg was hij meester, zoo hij wilde - tot alles nog in staat, zoo men hem tergde. Er was dienst in de kerk, en mijn vriend nam voor zijn zieken vader 't bespelen van 't orgel waar. Ik kan niet zeggen over welken tekst er gepreekt werd dien ochtend; ook den leeraar was 't hart vol, al waagde hij 't nog niet te spreken. Maar wat vurige gebeden werden er in stilte opgezonden, om verlossing! ... Men zou huiswaarts keeren. De zegen was uitgesproken. Dáár hief het orgel 't gebruikelijk naspel aan. - - God! Hoe stonden al de heengaanden stil, als door een stem uit den hoogen teruggeroepen - en ontblootten hunne hoofden, met bevende handen - en zagen elkander aan en zagen op naar 't orgel, met wit op de kaken, met vocht in de oogen, met snikken in de borst! - Wat melodie was dat? en wie durfde ze spelen? ... 't W i l h e l m u s! 't Wilhelmus! in zoo lang niet gehoord! 't Wilhelmus der vaderen! Vrij, vrij - eindelijk weer vrij!⁵).

Moed en energie zijn kenmerkend geweest voor Hutschenruy-